

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 209/2011-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. mája 2011 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. L. V., K., zastúpeného advokátom JUDr. J. J., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Sžo 60/2009 a jeho rozsudkom zo 17. februára 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. L. V. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. mája 2010 doručená sťažnosť JUDr. L. V. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Sžo 60/2009 zo 17. februára 2010 (ďalej aj „namietaný rozsudok“ alebo „napadnutý rozsudok“) a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

Sťažovateľ pôsobil od 1. augusta 1963 v justícii najprv ako justičný čakateľ, neskôr ako sudca, a to do roku 1970, keď z justície odišiel. V období od 1. augusta 1970 do 31. januára 1992 pôsobil sťažovateľ ako stredoškolský pedagóg na S. (od 1. augusta 1970 do 31. augusta 1980) a na O. (od 1. septembra 1980 do 31. januára 1992), kde vyučoval predmety... Dňa 21. januára 1992 bol žalobca opätovne vymenovaný za sudcu Krajského súdu v... a 30. januára 1992 zložil zákonom predpísaný sľub. Po návrate sťažovateľa do justície v roku 1992 bola doba, počas ktorej pôsobil sťažovateľ ako stredoškolský pedagóg, ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) započítaná na účely určenia výšky platu do doby výkonu funkcie podľa § 8 ods. 3 zákona č. 420/1991 Zb. o platových pomeroch sudcov a justičných čakateľov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 420/1991 Zb.“) Sťažovateľ odišiel 1. decembra 2004 do starobného dôchodku. Spornou sa stala otázka, či má byť obdobie, počas ktorého sťažovateľ pôsobil ako stredoškolský pedagóg, započítané do doby výkonu funkcie sudcu na účely výpočtu mesačného príplatku k dôchodku sudcu podľa zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 385/2000 Z. z.“).

Predmetom súdneho preskúmania, ktoré vyústilo do napadnutého rozsudku, bolo rozhodnutie správneho orgánu, ktorým sa nezapočítalo obdobie, počas ktorého sťažovateľ pôsobil ako stredoškolský pedagóg, do doby rozhodnej pre výšku mesačného príplatku k dôchodku sudcu podľa § 95 ods. 1 v spojitosti s § 151 ods. 5 alebo ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z.

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) ako prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. 3426/2005-43-142 z 13. septembra 2005 podľa § 95 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. priznalo sťažovateľovi mesačný príplatok za výkon funkcie vo výške 9 430 Sk s tým, že dobu, počas ktorej sťažovateľ pôsobil ako

stredoškolský profesor, nezapočítalo do doby rozhodnej pre výšku mesačného príplatku k dôchodku sudcu podľa § 95 ods. 1 v spojitosti či už s § 151 ods. 5 alebo ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z. Proti rozhodnutiu podal sťažovateľ rozklad.

Minister spravodlivosti ako druhostupňový správny orgán rozhodujúci o rozklade svojím rozhodnutím č. 3426/2005-41 zo 7. novembra 2005 rozklad sťažovateľa zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Proti druhostupňovému rozhodnutiu podal sťažovateľ Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) žalobu, ktorou sa domáhal jeho preskúmania v rámci správneho súdnictva. Krajský súd rozsudkom č. k. 2 S 436/05-52 z 22. novembra 2006 rozhodol tak, že druhostupňové rozhodnutie ministra č. 3426/2005-41 zo 7. novembra 2005 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V uvedenom rozsudku krajský súd uviedol, že *„pojem právnická činnosť a právnická prax majú podľa názoru súdu rovnaký obsah“ a rozdiel medzi § 151 ods. 5 a 6 zákona č. 385/2000 Z. z. spočíva v tom, „či ku dňu účinnosti zákona sa stal niekto už sudcom, alebo sa ním stane až po nadobudnutí účinnosti zákona (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3 Sž-o KS 60/2005)“*. Krajský súd vychádzal z toho, že rozhodnutie ministra o započítaní inej právnej praxe do doby výkonu funkcie sudcu podľa § 151 ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z. spočíva v aplikácii správnej úvahy a sťažovateľ nemá nárok na kladné vybavenie svojej žiadosti. Krajský súd tak preskúmal iba to, či aplikácia správnej úvahy takýmto rozhodnutím nevybočila z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd však pri preskúmaní rozhodnutia v rámci správneho súdnictva neposudzuje účelnosť a vhodnosť rozhodnutia správneho orgánu. Krajský súd v súvislosti s tým uvádza, že *„aj takáto voľná úvaha musí byť riadne zdôvodnená, preskúmateľná, musí ísť o sled určitých myšlienok a hodnotení, ktoré sú logicky vyhodnotené a je z nich možné usúdiť, na základe akých skutočností bolo rozhodnutie pri povolení voľnej úvahy vydané“*. Krajský súd konštatoval, že v rozhodnutí druhostupňového správneho orgánu takéto odôvodnenie chýba a rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Druhostupňový správny orgán tak podľa súdu nesprávne aplikoval správnu úvahu v rámci aplikácie § 151 ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z.

Minister ako druhostupňový správny orgán následne rozhodnutím č. 3426/2005-41 z 18. januára 2007 opätovne zamietol podaný rozklad a prvostupňové správne rozhodnutie potvrdil. Správny orgán dospel k záveru, že výkon činnosti stredoškolského pedagóga nemožno subsumovať pod § 151 ods. 5 zákona č. 385/2000 Z. z., a to z dôvodu, že „... v danom prípade vyučovanie občianskej výchovy nebolo podmienené právnickým vzdelaním, a i keď ju vykonávala osoba s takýmto vzdelaním, nie je ju možné pokladať za inú právnickú činnosť. Výučba práva nie je ani v rámci osnov stredoškolskej výučby samostatnou učebnou disciplínou.“. V označenom rozhodnutí ministra o rozklade sa taktiež uvádza, že „činnosť stredoškolského učiteľa nemožno považovať za inú právnickú činnosť, resp. inú prax“, čím nie sú splnené ani podmienky na možnosť započítania spornej doby podľa § 151 ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z. Proti druhostupňovému rozhodnutiu podal sťažovateľ žalobu z 30. januára 2007 o preskúmanie rozhodnutia krajským súdom, ktorou navrhol, aby krajský súd druhostupňové správne rozhodnutie zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie vysloviac, že žalobca spĺňa podmienky na započítanie sporného obdobia do výkonu funkcie sudcu postupujúc v rámci odstránenia tvrdosti zákona.

Krajský súd rozsudkom sp. zn. 2 S/28/07 z 8. októbra 2008 žalobu zamietol potom, ako dospel k záveru, že „pojem iná právna prax sa používa len v súvislosti s odstraňovaním tvrdosti zákona, a keďže ide o inú právnu prax než je uvedené v § 151 ods. 5 zákona, spadá pod oprávnenie ministra na započítanie podľa jeho voľnej právnej úvahy“. Proti rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ odvolanie.

Najvyšší súd rozhodol o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu. sp. zn. 2 S/28/07 z 8. októbra 2008 rozsudkom sp. zn. 6 Sžo 60/2009 zo 17. februára 2010, ktorým napadnutý prvostupňový rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil. Proti označenému rozsudku najvyššieho súdu smeruje sťažnosť sťažovateľa podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a následne v konaní vo veci samej vyslovil, že namietaným rozsudkom boli porušené jeho v sťažnosti označené práva,

a zároveň rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 60/2009 zo 17. februára 2010 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Tiež žiada, aby mu bolo priznané finančné zadost'učinenie v sume 5 000 €, ako aj úhrada trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných

dôvodov. O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide preto vtedy, ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Z uvedeného ústavného vymedzenia postavenia a kompetencií všeobecných súdov a ústavného súdu v Slovenskej republike vyplýva, že preskúmavanie zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosti rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci patrí do právomoci všeobecných súdov. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a právnych názorov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07).

O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia v súvislosti s právnym posúdením ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí takú interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu však k takémuto záveru nedospel.

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 378/08) ďalej pripomína, že napadnuté rozhodnutie posudzuje iba z hľadiska kritérií ústavných predpisov a nimi garantovaných základných práv a slobôd. Vzhľadom na to nie je jeho úlohou do detailov preskúmať prípad z pozície v okolnostiach prípadu aplikovaných právnych noriem ani opätovne podrobiť revízií napadnutý rozsudok so zámerom „vylepšiť“ jeho odôvodnenie, prípadne zostaviť zoznam eventuálnych pochybení najvyššieho súdu, ak tieto nemajú takú relevanciu, ktorá by mohla spochybniť konformitu záverov napadnutého rozsudku s ústavou (IV. ÚS 270/09, IV. ÚS 27/2010).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že podstatou argumentácie sťažovateľa je jeho nesúhlas s právnymi závermi všeobecných súdov, teda s ich interpretáciou a aplikáciou príslušných právnych noriem v jeho právnej veci.

Sťažovateľ namieta, že *„niet dôvodu na nezapočítanie sporného obdobia do výkonu funkcie sudcu podľa § 151 ods. 5, keď vykonával činnosť, k výkonu ktorej bolo potrebné vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ktoré nie je založené na správnom uvážení ministra a rovnako aj podľa § 151 ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z., ktoré je založené na správnom uvážení ministra...“*. V sťažnosti sťažovateľ svoju námietku odôvodňuje poukázaním na nedostatočné zistenie skutkového stavu a nesprávne právne závery vyvedené súdmi pri preskúmaní druhostupňového správneho rozhodnutia, osobitne napadnutým rozsudkom. Podľa sťažovateľa *„Ak by súdy boli overili skutkový základ rozhodnutia, buď by boli zmenili rozhodnutie podľa žalobného návrhu alebo preskúmané*

rozhodnutie MS (ministra spravodlivosti – pozn.) by boli zrušili a vec mu vrátili na ďalšie konanie.“. Tým malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Ústavný súd musí pri predbežnom prerokovaní sťažnosti skúmať, či postupom konajúcich súdov pri preskúmaní aplikácie § 151 ods. 5 a 6 zákona č. 385/2000 Z. z. správnym orgánom a osobitne v napadnutom rozsudku mohli byť porušené v sťažnosti uvedené práva v takom rozsahu, ktorý by odôvodňoval prijať vec na ďalšie konanie.

Podľa § 95 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. sudca má za každý rok výkonu funkcie sudcu právo na príplatok za výkon funkcie sudcu, ak má nárok na výplatu starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku podľa

osobitného predpisu (redakčná poznámka č. 20a odkazuje na zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, pozn.) a

a) súčasne požiadal ministra o prerušenie výkonu funkcie sudcu podľa § 24 ods. 4 a ministerstvo o priznanie príplatku za výkon funkcie sudcu alebo

b) súčasne požiadal ministerstvo o priznanie príplatku za výkon funkcie sudcu, ak mu zanikla funkcia sudcu z dôvodu

1. odvolania z funkcie sudcu podľa § 18 ods. 2,

2. vzdania sa funkcie sudcu podľa § 19.

Podľa § 95 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. výška mesačného príplatku za výkon funkcie sudcu je za každý celý rok výkonu funkcie sudcu 0,8 % z priemerného platu sudcu. (redakčná poznámka č. 19 odkazuje na zákon č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, pozn.). Ak výkon funkcie sudcu netrval celý rok, patrí sudcovi pomerná časť príplatku za výkon funkcie sudcu za každý aj začatý mesiac výkonu funkcie sudcu.

Podľa § 151 ods. 5 zákona č. 385/2000 Z. z. za čas výkonu funkcie sudcu sa na účely ustanovené v § 21 ods. 2, § 50 ods. 1 a § 95 ods. 4 považuje aj čas výkonu funkcie arbitra a štátneho notára, čas výkonu funkcie v správe súdov a čas výkonu funkcie prokurátora, ako aj čas vykonávania inej právnickej činnosti, ak sa oprávnený stal sudcom do dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Rovnako sa započítava aj čas, v ktorom sudca nemohol vykonávať funkcie z dôvodov uvedených v osobitnom predpise (redakčná poznámka č. 20 odkazuje na zákon č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pozn.).

Podľa § 151 ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z. minister môže so súhlasom súdnej rady na odstránenie tvrdosti zákona započítať do času výkonu funkcie sudcu aj inú právnu prax.

Druhostupňové správne rozhodnutie ministra spravodlivosti č. 3426/2005-41 z 18. januára 2007, rozsudok krajského súdu sp. zn. 2 S/28/07 z 8. októbra 2008, ako aj najvyšší súd v napadnutom rozsudku vychádzali z toho, že existuje rozdiel medzi

pojmom „iná právnická činnosť“ použitým v § 151 ods. 5 zákona č. 385/2000 Z. z. a pojmom „iná právna prax“ v § 151 ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z. Z reprodukováných ustanovení vyplýva, že ak by bola doba pôsobenia sťažovateľa ako stredoškolského učiteľa posúdená ako „iná právnická činnosť“, mala byť započítaná do doby výkonu funkcie automaticky, bez možnosti správnej úvahy ministra. Keďže však bola posúdená ako „iná právna prax“, mal minister k dispozícii priestor na uváženie, či danú dobu do doby výkonu funkcie započíta, alebo nie.

Najvyšší súd v napadnutom rozsudku k otázke, či dobu výkonu činnosti sudcu možno považovať za výkon inej právnickej činnosti (§ 151 ods. 5 zákona č. 385/2000 Z. z.) alebo inej právnej praxe (§ 151 ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z.), uviedol, že *«... pri inej právnickej činnosti ide o povolania (napr. výkon povolania podnikového právnik, čakateľa prokuratúry, vysokoškolského pedagóga na právnickej fakulte prednášajúceho právne predmety, atď.), pri ktorých je nutnosťou vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Podľa názoru odvolacieho súdu pojem „iná právna prax“ uvedený v odseku 6 subsumuje výkon takých povolaní, pri ktorých nie je vždy nevyhnutnou podmienkou vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ale v rámci výkonu povolania je možné prísť do kontaktu s právom (napr. výkon povolania ekonóma, personalistu, atď.), a preto zákon umožňuje na odstránenie tvrdosti zákona, aby minister so súhlasom súdnej rady započítal do času výkonu funkcie sudcu aj inú právnu prax ako je uvedená v odseku 5, avšak je to plne na správnom uvážení ministra, teda žiadateľ nemá zo zákona nárok na započítanie času výkonu inej právnej praxe do času výkonu funkcie sudcu. Na uvedenom závere (že v danom prípade u žalobcu išlo o inú právnu prax v zmysle ustanovenia § 151 ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z.) nemení nič ani žalobcom tvrdená a preukázaná skutočnosť, že žalobca ako stredoškolský učiteľ vyučoval právne predmety, na ktoré bolo vyžadované vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.»*

Subsumovanie spornej doby pod pojem „iná právna prax“ uvedený v § 151 ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z. je najvyšším súdom dostatočne odôvodnené, nie je arbitrárne alebo svojvoľné a nevykazuje známky možného zásahu do základných práv a slobôd, ktorých porušenie bolo namietané. Subsumovanie spornej doby pod § 151 ods. 6 zákona

č. 385/2000 Z. z. ďalej umožňuje voľnú úvahu ministra, či posudzovanú spornú dobu výkonu činnosti stredoškolského učiteľa do doby výkonu funkcie započíta.

Je preto potrebné posúdiť, či bol súdny prieskum použitia voľnej úvahy správnym orgánom uskutočnený ústavne konformným spôsobom.

Podľa napadnutého rozsudku najvyššieho súdu súd preskúmava správne uváženie v tom smere, či nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Ak je v súlade s pravidlami logického uvažovania, ak podmienky takej úvahy boli zistené riadnym procesným postupom, potom súd nemôže z tých istých skutočností vyvodzovať iné, alebo aj opačné závery, lebo by tým zasiahol do voľnej úvahy (správneho uváženia) príslušného správneho orgánu. Podľa najvyššieho súdu aj vzhľadom na už uvedenú argumentáciu minister ako druhostupňový správny orgán nevybočil z medzí a hľadísk zákonom povolenej správnej úvahy, ak výkon povolania stredoškolského učiteľa nezapočítal do doby výkonu funkcie sudcu.

Ústavný súd nezistil, že by najvyšší súd v napadnutom rozsudku použil takú interpretáciu a aplikáciu právnej normy (§ 151 ods. 5 a 6 zákona č. 385/2000 Z. z., ako aj právnych noriem upravujúcich použitie voľnej úvahy správnym orgánom), ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy. Rovnako nezistil, že by dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentovali, boli zjavne protirečivými alebo popierali pravidlá formálnej alebo právnej logiky, a závery súdu nie sú zjavne jednostranné a ani v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatoval, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, resp. právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala, že mohlo dôjsť k ich porušeniu.

K porušeniu základných práv a slobôd sťažovateľa malo ďalej dôjsť aj tým, že ministerstvo v roku 1992 na účely určenia výšky platu spornú dobu započítalo do doby výkonu funkcie podľa § 8 ods. 3 zákona č. 420/1991 Zb. a v nasledujúcom konaní o započítaní spornej doby na účely výpočtu príplatku za výkon funkcie sudcu už sporná

doba započítaná nebola, čím sa malo rozhodnúť rozlične v rovnakej veci. Sťažovateľ v sťažnosti (ale aj napríklad v odvolaní proti prvostupňovému rozsudku z 18. decembra 2008 uvádza, že sa tak stalo za rovnakých skutkových podmienok a rovnakej právnej úpravy, ako platila v dobe rozhodovania podľa § 151 ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z., čo malo odôvodňovať také isté rozhodnutie aj pri výklade § 151 ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z.

Podľa ústavného súdu nie sú tieto právne úpravy totožné.

Podľa § 8 ods. 3 zákona č. 420/1991 Zb. z dôvodov hodných osobitného zreteľa môže minister rozhodnúť o započítaní inej doby do započítateľnej praxe.

Podľa § 151 ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z. minister môže so súhlasom súdnej rady na odstránenie tvrdosti zákona započítať do času výkonu funkcie sudcu aj inú právnu prax.

Ústavný súd konštatuje, že popísané právne úpravy nie sú identické a pojmové rozdiely medzi započítaním „*inej doby*“ (§ 8 ods. 3 zákona č. 420/1991 Zb.) a započítaním „*inej právnej praxe*“ do času výkonu funkcie sudcu (§ 151 ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z.) odôvodňujú odlišný prístup pri realizácii správnej úvahy ministerstvom. Predchádzajúce rozhodnutie ministra pri aplikovaní určitej právnej úpravy (§ 8 ods. 3 zákona č. 420/1991 Zb.) tak nemohlo založiť oprávnené očakávania sťažovateľa pri aplikovaní novšej a odchyľnej právnej úpravy (§ 151 ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z.) o to viac, že boli aplikované v inej súvislosti (určenie výšky platu sudcu oproti určení výšky príplatku za výkon funkcie sudcu).

V súvislosti so sťažovateľom namietanou nedostatočnosťou a neúplnosťou odôvodnenia napadnutého rozsudku ústavný súd v celom rozsahu zotrúva na svojej konštantnej judikatúre, podľa ktorej súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom

súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05, III. ÚS 25/06, IV. ÚS 301/09, IV. ÚS 27/2010).

Sťažovateľ namietal ďalej porušenie práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného čl. 13 dohovoru.

Ústavný súd odkazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), podľa ktorej uplatňovanie práva vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí nadväzovať na aspoň obhajiteľné tvrdenie (arguable claim) o porušení iného práva chráneného dohovorom (napr. rozhodnutie vo veci Silver a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 25. marca 1983). Článok 13 dohovoru sa tak vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. apríla 1988, séria A, č. 131, rovnako aj nález ústavného súdu III. ÚS 24/2010).

Z citovanej judikatúry ESLP vyplýva zrejma súvislosť práva zaručeného čl. 13 dohovoru s ostatnými právami, ktoré dohovor garantuje. Vzhľadom na to, že ústavný súd nedospel k záveru o možnom porušení iného práva zaručeného sťažovateľovi ustanoveniami dohovoru (čl. 6 ods. 1), najvyšší súd nemohol porušiť ani právo sťažovateľa zaručené čl. 13 dohovoru. Sťažovateľ mal k dispozícii opravný prostriedok a aj ho riadne využil. Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že čl. 13 dohovoru má procesný charakter, ktorý zaručuje všeobecné právo na účinný právny prostriedok nápravy pred vnútroštátnym orgánom každému, kto sa dovoľáva základných práv a slobôd uvedených v dohovore. Tento účinný prostriedok nápravy je nezávislý od istoty priaznivého výsledku pre sťažovateľa

(III. ÚS 86/05). Aj na základe uvedeného možno vysloviť názor, že napadnutým rozsudkom nemohlo byť porušené právo sťažovateľa podľa čl. 13 dohovoru.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani právomoc ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojim vlastným. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery najvyššieho súdu vo vzťahu k dôvodom sťažnosti považovať za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené.

Vzhľadom na to ústavný súd uzavrel, že medzi namietaným rozhodnutím najvyššieho súdu a tvrdým porušením základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru nie je žiadna príčinná súvislosť. Namietané rozhodnutie najvyššieho súdu obsahuje dostatok záverov na jeho výrok a ústavný súd nezistil porušenie ústavnoprocených princípov konania pred týmto súdom, a tiež ani to, že by závery, ku ktorým dospel, boli svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou. Tvrdenia sťažovateľa preto podľa názoru ústavného súdu sledujú len dosiahnutie zmeny výsledku súdneho konania, ktoré skončilo pre neho s nepriaznivým výsledkom, čo však nemožno spájať s porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru.

Ústavný súd preto po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Pokiaľ sťažovateľ namieta aj *„zdlhavosť konania pred NS SR, keď o odvolaní sťažovateľa zo dňa 18. decembra 2008 bolo rozhodnuté bez nariadenia pojednávania až 17. 2. 2010 a jeho rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené s mesačným odstupom, keď krajský súd rozsudok NS, ktorý mu bol doručený 12. 3. 2010, sťažovateľovi doručil až 19. 4. 2010“*, a v súvislosti s tým hovorí o *„bezdôvodne zdlhavom trvaní konania*

o uplatnenom práve“, možno z toho vyvodit', že sťažovateľ namieta aj porušenie práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v označenom konaní.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu tohto práva nečinnosťou tohto orgánu verejnej moci v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou ESĽP (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05).

Zo sťažnosti, z jej príloh, ako aj zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že napadnuté konanie bolo právoplatne skončené 19. apríla 2010, keď nadobudol právoplatnosť rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 60/2009 zo 17. februára 2010, ktorým bol potvrdený rozsudok krajského súdu č. k. 2 S 28/2010-56 z 8. októbra 2008.

Keďže sťažovateľ namieta porušenie práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. mája 2010, t. j. v čase, keď k porušovaniu označeného práva

už nemohlo dochádzať a jeho právna neistota už nemohla trvať, ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa aj ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. mája 2011